

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 277

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

datum: 6 februari 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

TINA-fonds - Bijsturing na evaluatie

In 2015 werd in uitvoering van het Vlaams regeerakkoord een evaluatie uitgevoerd van het TINA-fonds (Transformatie, Innovatie en Acceleratie). Uit de evaluatie bleek dat het TINA-fonds reeds had geleid tot belangrijke resultaten, maar dat er enkele verbeterpunten waren.

1. De managementsamenvatting van de evaluatie formuleerde punctuele aanbevelingen voor zowel ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de Vlaamse overheid als voor de samenwerkingsovereenkomst.

Kan de minister voor elk van de punctuele aanbevelingen meedelen in welke mate er al dan niet gevolg aan werd gegeven?

2. De beleidsnota Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2014-2019 stelt: "Ook evalueren we het TINA-fonds voor een bredere inzetbaarheid van het instrument in het kader van het gericht clusterbeleid."

- a) Inzake de bredere inzetbaarheid werd o.a. gekeken naar de mogelijkheid tot samenwerking met EU-fondsen, wat tevens een impact zou kunnen hebben op de begrotingsmatige impact van het TINA-fonds.

Wat is dienaangaande de stand van zaken?

- b) Tevens werd inzake bredere inzetbaarheid in de evaluatie gesteld dat de consortiumeis - hoewel reeds soepel toegepast door PMV - een beperkende factor was.

Wat is dienaangaande de stand van zaken? Werden aanpassingen doorgevoerd inzake voorwaarden en toepassing? Welke extra mogelijkheden bieden deze aanpassingen desgevallend?

- c) Werden andere aanpassingen doorgevoerd in functie van een bredere inzetbaarheid van het TINA-fonds?
- d) Hoeveel extra dossiers konden desgevallend reeds worden goedgekeurd als gevolg van uitbreiding van de investeringsmogelijkheden t.o.v. de vroegere situatie?
- e) Werden specifieke afspraken gemaakt omtrent de manier waarop de speerpuntclusters gebruik kunnen maken van het TINA-fonds?

3. Omtrent de resultaten en de impact van het TINA-fonds stelde de evaluatie (managementsamenvatting): "Er zijn te weinig gegevens om een betrouwbare uitspraak te doen over de bredere impact van het TINA-fonds."

Zijn op heden reeds cijfers beschikbaar omtrent de impact van het TINA-fonds op de Vlaamse economie (additionaliteit, tewerkstelling enz.)?

4. Het TINA-fonds beoogde transformatie, innovatie en acceleratie. De evaluatie (managementsamenvatting) stelde ter zake: "De performantie van het Fonds in deze domeinen blijft onderbelicht."

De evaluatie verwees in dat verband o.a. naar het gebrek aan dataverzameling over de individuele dossiers.

- a) Zijn ondertussen gegevens beschikbaar m.b.t. de doelstellingen transformatie, innovatie en acceleratie?
- b) Hoe evalueert de minister momenteel de werking en de resultaten van het TINA-fonds?

ANTWOORD

op vraag nr. 277 van 6 februari 2018

van **WILLEM FREDERIK SCHILTZ**

1.

- a) De Raad van Bestuur van PMV en ikzelf hebben een aantal beslissingen genomen die de aanbevelingen van de evaluatie minder relevant maken. Zo is er beslist om niet langer naar buiten te treden met verschillende producten maar met een globale financieringsoplossing voor alle bedrijven met een goed businessplan en een goed idee. Er wordt naar de buitenwereld niet meer gepraat over specifieke producten zoals TINA, maar over oplossingen.
- b) Daarnaast is er beslist om te werken binnen een kader van eenheid van bestuur en beslissing. Dit wil zeggen dat TINA niet langer een apart beslissingskader heeft zoals vroeger het geval was. Het is niet langer het investeringscomité van TINA dat de finale beslissing neemt over de goedkeuring van een investering, maar de RvB van PMV.
- c) De visibiliteit van de historische investeringen van het TINA-fonds hebben automatisch geleid tot een hogere dealflow. In 2017 werden door het team waar TINA deel van uitmaakt meer dan 300 dossiers behandeld. Het TINA-fonds heeft binnen de vooropgestelde investeringsperiode bijna al zijn beschikbare middelen geïnvesteerd. Sinds de evaluatie werd het team van investeringsmanagers uitgebreid om zowel de dealflow te kunnen behandelen als de investeringen op een correcte manier te kunnen opvolgen. Dit heeft er ook voor gezorgd dat elk dossier door minstens twee personen opgevolgd wordt om de neutraliteit en de opvolging te verzekeren.
- d) De omringende landen nemen gelijkaardige initiatieven als PMV/TINA. Recent nog met de lancering van Invest NL. Dit zou in de toekomst een impact kunnen hebben op de dealflow van dossiers met TINA-karakteristieken. De voorbije jaren was er in de dealflow een duidelijke toename in het deel van internationale dossiers die willen uitbreiden in Vlaanderen, mede door de samenwerking met FIT.
- e) PMV blijft zeer actief in TINA-dossiers. De dealflow neemt niet af en de vraag vanuit de markt om te co-investeren met private partijen neemt enkel toe. Op dit ogenblik zijn er geen indicaties dat de nieuw gecreëerde fondsen de vraag naar investeringen volledig kunnen absorberen. Daarnaast bestaat de complementariteit van PMV erin om dossiers te ondersteunen die een ander risicoprofiel hebben dan diegenen die typisch door private partijen gefinancierd worden.
- f) Er is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen het Vlaams Gewest en PMV-groep; deze nieuwe overeenkomst erkent dat niet langer specifiek met individuele producten gewerkt wordt. De verdere correcte werking is daardoor verzekerd.

2.

- a) Het TINA-fonds heeft in het verleden veel samengewerkt met Europese private fondsen zoals MVP, ETF, Seventure, ... Er worden veel inspanningen geleverd om een Europees netwerk op te bouwen. Daarnaast wordt ook gewerkt aan een samenwerking met de EIB. Het proces is lopende.
- b) De consortiumeis is weggefallen. De focus ligt op bedrijven die een innovatieve technologie kunnen naar de markt brengen in klassieke sectoren. Binnen deze groep wordt gezocht naar bedrijven die deel uitmaken van al dan niet bestaande

waardeketen en deze kunnen versterken en verduurzamen. Focus ligt op sectoren zoals cleantech, duurzame chemie, maakindustrie, life sciences. Het is duidelijk dat al deze bedrijven niet als een stand-alone verhaal kunnen gezien worden, maar steeds samenwerken met andere bedrijven in de waardeketen of kennisinstellingen. Deze andere bedrijven investeren echter niet altijd financieel in het bedrijf waarin TINA investeert, maar dragen door eigen investeringen wel bij tot de ontwikkeling van de technologie of waardeketen. Bijna alle dossiers die in 2016 en 2017 behandeld werden, zijn mogelijk geweest door de versoepeling van deze voorwaarde.

- c) Gezien het investeringsritme dat nu al leidt tot een volledige toezegging van de middelen binnen de doelperiode is dit niet aan de orde.
 - d) Van de huidige portefeuille hebben 12 dossiers een duidelijke rol in de uitbouw van waardeketens binnen Vlaanderen, maar zijn geen consortia.
 - e) Neen. Dossiers worden op individuele merites beoordeeld. Wel is er interactie met vertegenwoordigers en organisaties uit de verschillende speerpuntclusters om de financieringsmogelijkheden van TINA/PMV toe te lichten.
3. Het is duidelijk dat de bedrijven in de portefeuille van TINA groeien, zowel financieel als in tewerkstelling. Daarnaast ontstaan rond een aantal van deze bedrijven nieuwe samenwerkingen met andere actoren in het veld (waaronder kennisinstellingen) en worden waardeketens opgestart, uitgebreid of versterkt.
- 4.
- a) De doelstelling van TINA is om innovatie met het potentieel om een sector of subsector te transformeren versneld naar de markt te brengen. De meeste dossiers waarin TINA geïnvesteerd heeft, telkens met minstens 50% private partners, zouden niet volledig gefinancierd geraakt zijn zonder de complementaire investering van PMV-TINA. Zonder de middelen die TINA ter beschikking gesteld heeft om de acceleratie van de go-to-market te versnellen, zou de technologie waarschijnlijk niet gefinancierd geraakt zijn.
 - b) TINA heeft binnen de vooropgestelde investeringsperiode bijna zijn volledig investeringsbedrag toegezegd in bedrijven die een toegevoegde waarde bieden voor onze regio. Zowel financieel als maatschappelijk zijn het stuk voor stuk relevante projecten. Drie dossiers hebben een succesvolle beursintroduktie achter de rug en met uitzondering van vier kleinere probleemdossiers is de portefeuille goed uitgebalanceerd en verwachten we dan ook dat het financieel rendement van het TINA-fonds positief zal zijn. Mede door een investering van TINA werden vier internationale bedrijven met groot financieel en tewerkstellingspotentieel naar Vlaanderen gehaald. Mede door de kwaliteit en de visibiliteit van de investeringen stijgt het aantal aanvragen jaarlijks. Dit duidt op een betere bewustzijn in de markt van het bestaan van PMV/TINA en de blijvende nood vanuit de markt voor dit soort investeringen. De werking en de resultaten worden dan ook als positief beoordeeld.